

# โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน”

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน”

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน”

# คำนำ

ด้วยรัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เสนอหลักการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ โดยกำหนดกรอบหลักการในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความยั่งยืน ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ๑๐ เรื่อง คือ

๑. สัญญาประชาคมผูกใจไทยเป็นหนึ่ง
๒. คนไทยไม่ทิ้งกัน
๓. ชุมชนอยู่ดีมีสุข
๔. วิถีไทย วิถีพอเพียง
๕. รู้สิทธิ รู้หน้าที่ รู้กฎหมาย
๖. รู้กลไกการบริหารราชการ
๗. รู้รักประชาธิปไตยไทยนิยม
๘. รู้เท่าทันเทคโนโลยี
๙. ร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด
๑๐. งานภารกิจของทุกหน่วยงาน (function)

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยมยั่งยืน ๔ ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ/เขต และทีมขับเคลื่อนระดับตำบล/แขวง เพื่อบูรณาการกลไกการขับเคลื่อนบูรณาการชุดความรู้จำนวน ๑๐ เรื่อง แผนงาน/โครงการ และงบประมาณลงไปในพื้นที่เป้าหมายจำนวน ๘๓,๑๕๑ หมู่บ้าน/ชุมชน (หมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน ๗๕,๐๓๒ แห่ง ชุมชนในเขตเทศบาล จำนวน ๖,๐๕๒ แห่ง ชุมชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒,๐๖๗ แห่ง) โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สำหรับโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” เป็นโครงการที่อยู่ในกรอบเรื่องที่ ๓ ชุมชนอยู่ดีมีสุขอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ซึ่งมุ่งหวังให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นกลไกในการบริหารจัดการโครงการ

กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) สำนักงบประมาณ และกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” เพื่อให้จังหวัด/กทม. อำเภอ/เขต ชุดขับเคลื่อนระดับตำบล/แขวง หมู่บ้าน/ชุมชนใช้ในการดำเนินงานตามโครงการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการต่อไป

สำนักงบประมาณ  
สำนักนายกรัฐมนตรี

กรมบัญชีกลาง  
กระทรวงการคลัง

กรมการปกครอง  
กระทรวงมหาดไทย

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สารบัญ

| เรื่อง                                                                                                         | หน้า     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| คำนำ                                                                                                           |          |
| บทที่ ๑ ความเป็นมาและมติคณะรัฐมนตรี ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑                                                             | ๑        |
| บทที่ ๒ สารสำคัญโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก<br>ในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” | ๒        |
| บทที่ ๓ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการดำเนินงาน                                            | ๕        |
| บทที่ ๔ หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดทำโครงการ<br>ผังและขั้นตอนการดำเนินโครงการ                                     | ๑๑<br>๑๖ |

ภาคผนวก : แบบเอกสารประกอบการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก  
ในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน”  
: แบบรายงานของจังหวัด อำเภอบึงสามพัน

## บทที่ ๑

### ความเป็นมา

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ กระทรวงการคลังได้จัดทำโครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ภูมิภาคของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ผ่านโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้าน หรือการดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน โดยเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการดังกล่าว และให้จัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่หมู่บ้าน ๆ ละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยมอบหมายกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการ เมื่อสิ้นสุดโครงการมีหมู่บ้าน จำนวน ๗๔,๕๘๘ หมู่บ้าน ดำเนินโครงการจำนวน ๘๕,๓๙๓ โครงการ มีการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น ๑๔,๘๘๘.๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๑ ของวงเงินโครงการที่ได้รับอนุมัติ (๑๔,๙๐๑.๘ ล้านบาท)

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ รัฐบาลได้จัดทำโครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ผ่านกลไกหมู่บ้าน ด้วยการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิตเพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจและส่งเสริมการกระจายรายได้ให้ทั่วถึง เน้นการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ยกระดับศักยภาพของหมู่บ้าน โดยการพัฒนาในด้านสังคมและคุณภาพชีวิตควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในพื้นที่ ภายใต้หลักผลประโยชน์ร่วมกันในชุมชนและแนวทางประชารัฐ รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปแก่หมู่บ้าน เพื่อกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ผ่านกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) หมู่บ้านละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๔,๖๕๕ หมู่บ้าน วงเงินรวม ๑๘,๖๖๓.๗๕ ล้านบาท ผลการดำเนินการเมื่อสิ้นสุดโครงการหมู่บ้าน จำนวน ๗๔,๖๕๕ หมู่บ้าน ดำเนินโครงการจำนวน ๘๒,๓๓๕ โครงการ มีผลเบิกจ่ายทั้งสิ้น ๑๘,๖๔๘.๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๘ ของวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ( ๑๘,๖๖๓.๗๕ ล้านบาท)

จากการดำเนินโครงการดังกล่าวในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ ประสบผลสำเร็จประชาชนเกิดการเรียนรู้การมีส่วนร่วม ช่วยกันคิด ช่วยกันนำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาตามความต้องการของหมู่บ้าน พร้อมทั้งเกิดเป็นความสมัครสมานสามัคคีภายในหมู่บ้าน ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การเป็นสังคมประชาธิปไตย และที่สำคัญประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งมีการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้อย่างตรงตามความต้องการของประชาชน

สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๑ รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี ๒๕๖๑ เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล รักษาทิศทางความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างยั่งยืน แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมเศรษฐกิจและพัฒนาศักยภาพชุมชน เพื่อดำเนินงานขับเคลื่อนตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” เรื่องที่ ๓ ชุมชนอยู่ดีมีสุข จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน ๘๒,๔๕๖ แห่ง เป็นเงิน ๑๖,๔๙๑.๒ ล้านบาท โดยให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ และเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการแก้ไขปัญหาส่วนรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน

## บทที่ ๒

### โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน”

แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่

|                             |                                                                                                                                                   |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| คณะกรรมการระดับอำเภอ/เขต    | หมายถึง คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.) / คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้ง และหน่วยทหารในพื้นที่                                |
| ทีมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ | หมายถึง ทีมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ตามโครงการไทยนิยมยั่งยืนยั่งยืน ของ อำเภอ/เทศบาล/ กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา ระดับตำบล |
| คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน    | หมายถึง คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน (กม.) คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาตนเอง (อพป.) และคณะกรรมการชุมชน ในเขตเทศบาล/กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา          |
| หมู่บ้าน                    | หมายถึง หมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗                                                                            |
| ชุมชน                       | หมายถึง ชุมชนที่จัดตั้งตามประกาศ/ระเบียบของเทศบาล/ กรุงเทพมหานคร/เมืองพัทยา                                                                       |
| ระยะเวลาตามโครงการ          | หมายถึง วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑                                                                                           |

- ๑. กรอบแนวคิด :** เป็นโครงการที่ “เสนอโดยประชาชน ทำโดยประชาชน เพื่อประโยชน์ของประชาชนทุกหมู่บ้าน/ชุมชน”
- ๑.๑ ใช้คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) หรือคณะกรรมการชุมชน เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการในหมู่บ้าน/ชุมชน
  - ๑.๒ กิจกรรมที่เกิดจากปัญหาหรือความเดือดร้อนหรือความจำเป็นของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน
  - ๑.๓ เป็นโครงการที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนความต้องการของประชาชนพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
  - ๑.๔ จ้างแรงงานภายในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหลัก

#### **๒. วัตถุประสงค์**

- ๒.๑ เพื่อขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม
- ๒.๒ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและสร้างงาน สร้างรายได้
- ๒.๓ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
- ๒.๔ เพื่อให้ประชาชนร่วมมือร่วมใจในการดำเนินโครงการอันจะก่อให้เกิดความรักความสามัคคีประชาชนมีจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของสาธารณสมบัติส่วนรวม

### ๓. เป้าหมาย จำนวน ๘๒,๔๗๗ หมู่บ้าน/ชุมชน ดังนี้

๓.๑ หมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่มีคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน ๗๔,๖๕๕ หมู่บ้าน

๓.๒ ชุมชนที่จัดตั้งโดยประกาศหรือระเบียบของเทศบาล จำนวน ๕,๖๙๓ ชุมชน

๓.๓ ชุมชนที่จัดตั้งโดยระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๒,๐๖๖ ชุมชน

๓.๔ ชุมชนที่จัดตั้งโดยประกาศหรือระเบียบของเมืองพัทยา จำนวน ๔๒ ชุมชน

๔. ระยะเวลาดำเนินการ : วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๕. งบประมาณ : งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ รวมเป็นวงเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปแก่หมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ หมู่บ้าน/ชุมชนละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๘๒,๔๕๖ หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเงิน ๑๖,๔๙๑.๒ ล้านบาท และค่าดำเนินการ จำนวน ..... ล้านบาท

### ๖. ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ และกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จัดทำคู่มือและหลักเกณฑ์ การดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน”

๒) กระทรวงมหาดไทย เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ การดำเนินโครงการ เพื่อให้สำนักงานงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ

๓) กรมการปกครองแจ้งหลักเกณฑ์ แนวทาง ขั้นตอน คู่มือการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ให้จังหวัด/อำเภอ/เขต และคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินการ

๔) คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน เรียกประชุมประชาคม โดยมีทีมขับเคลื่อนฯ ไทยนิยม ยั่งยืน ระดับตำบล/แขวงเข้าร่วมสังเกตการณ์ เพื่อจัดทำรายละเอียดโครงการตามมติที่ประชุมประชาคม และคัดเลือกคณะกรรมการ ๓ ชุด แต่ละชุดบุคคลต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน ประกอบด้วย

๔.๑) คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ คน

๔.๒) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จำนวน ๓ คน

๔.๓) คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี จำนวน ๓ คน

๕) คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.) หรือคณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานคร แต่งตั้ง ประชุมพิจารณาอนุมัติโครงการและค่าใช้จ่ายของหมู่บ้าน ตามหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายของทางราชการ สำหรับกรณีที่ทางราชการมีการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายหรือราคามาตรฐานเรื่องใดไว้ให้ใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ของทางราชการและจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงานงบประมาณกำหนดและเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกรุงเทพมหานคร เห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๖) ผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกรุงเทพมหานคร เสนอแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายให้กองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ พิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้ทำการปกครองจังหวัด/กรุงเทพมหานครโอนเงินตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติเข้าบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน และแจ้งคณะกรรมการระดับอำเภอ/เขต และคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนทราบ

๗) คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินโครงการตามที่ได้รับอนุมัติ เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จให้จัดประชุมประชาคม เพื่อให้ความเห็นชอบผลการดำเนินโครงการ และอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณจากธนาคาร

๘) ธนาคารแจ้งผลการเบิกจ่ายให้อำเภอ/เขตทราบ

๙) อำเภอ/เขตรายงานผลการดำเนินโครงการให้จังหวัด/กทม.ทราบ เพื่อจังหวัด/กทม.รายงานกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และกระทรวงการคลัง ทราบ

## ๗. การติดตามและประเมินผล

๑) การรายงานผล

- คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนรายงานผลการดำเนินงานให้อำเภอ/เขต ทราบ
- ทีมขับเคลื่อนฯ ไทยนิยม ยั่งยืน ระดับตำบล เข้าร่วมสังเกตการณ์ ติดตามผลการดำเนินงานของหมู่บ้าน/ชุมชน และรายงานผลการดำเนินงานให้อำเภอ/เขต ทราบ
- อำเภอ/เขตบันทึกข้อมูลลงในระบบ e - form เพื่อรายงานผลการดำเนินโครงการ ให้จังหวัด
- จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ยืนยันผลการดำเนินการให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และกองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ทราบ

๒) การสังเกตการณ์

- มอบหมายผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยตรวจติดตามการดำเนินโครงการ

๓) การประเมินผล

- ที่ทำการปกครองจังหวัดประเมินผลประสิทธิภาพจากการดำเนินโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณ และการจัดทำรายงานให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบเป็นรายเดือน

## บทที่ ๓

### อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

#### สำนักงบประมาณ

๑) สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ตามหลักเกณฑ์และวงเงินที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

๒) กองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกรุงเทพมหานคร

#### กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) ร่วมกับกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และสำนักงบประมาณ

จัดทำหลักเกณฑ์ แนวทางขั้นตอนและคู่มือในการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ให้จังหวัด อำเภอ/เขต ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินโครงการตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

#### กรมการปกครอง

๑. แจ้างหลักเกณฑ์ แนวทาง ขั้นตอน และคู่มือการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ให้จังหวัด อำเภอ/เขต ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน

๒. ประชาสัมพันธ์โครงการและติดตามการปฏิบัติงานของจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ทุกระยะ

#### จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกทม. ทำหน้าที่ตรวจสอบและให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ก่อนเสนอออกจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนดังกล่าว ก่อนโอนเงินเข้าบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน

#### ที่ทำการปกครองจังหวัด/หน่วยงานภายในที่กรุงเทพมหานครมอบหมาย

๑. รวบรวมแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.)/คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้ง นำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุมัติแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกรุงเทพมหานคร

๒. โอนเงินเข้าบัญชีโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ของหมู่บ้าน/ชุมชน แล้วแจ้งให้นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตทราบ

๓. รวบรวมผลการดำเนินงาน ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ

#### ที่ทำการปกครองอำเภอ/สำนักงานเขต

๑. คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.)/คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้ง หน่วยงานทหารในพื้นที่ประชุมกลั่นกรองอนุมัติโครงการ ค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ และอัตราค่าใช้จ่ายของทางราชการ สำหรับกรณีทางราชการ มีการกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายหรือราคามาตรฐานเรื่องใดไว้ให้ใช้จ่ายตามเกณฑ์ของทางราชการ เช่น

๑.๑ **ครุภัณฑ์** ราคามาตรฐานอ้างอิงจากบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ กองมาตรฐานงบประมาณ ๑ สำนักงบประมาณ

๑.๒ **สิ่งก่อสร้าง** ราคามาตรฐานอ้างอิงจากบัญชีราคามาตรฐานสิ่งก่อสร้าง กองมาตรฐานงบประมาณฯ สำนักงบประมาณ

๑.๓ **ราคาวัสดุ** ราคามาตรฐานอ้างอิงจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดของแต่ละจังหวัดที่ประกาศในแต่ละเดือน

๑.๔ **อัตราราคางานต่อหน่วย** ราคามาตรฐานอ้างอิง จากอัตราราคางานต่อหน่วยกองมาตรฐานงบประมาณ ๑ สำนักงบประมาณ

๑.๕ **ค่าจ้างแรงงาน** ใช้ราคาค่าจ้างขั้นต่ำตามประกาศกระทรวงแรงงาน

๒. จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณระดับอำเภอ/เขต

๓. รับรองการเปิดบัญชีธนาคารตามโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน

๔. แจ้งธนาคารเบิกจ่ายเงินให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน

๕. ตรวจสอบติดตามและรายงานผลการดำเนินโครงการให้จังหวัด/กรุงเทพมหานคร ทราบทุกระยะ

๖. สนับสนุน ช่วยเหลือในการประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ

**ทีมขับเคลื่อนฯ ตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ระดับตำบล**

๑. ร่วมสังเกตการณ์การประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน

๒. ตรวจสอบและแนะนำการดำเนินโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน

๓. รายงานผลการดำเนินโครงการให้นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตทราบทุกระยะ

**ประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน**

๑. คัดเลือกโครงการ ตามที่ประชาชนเสนอตามมติเสียงส่วนมาก

๒. คัดเลือกคณะกรรมการ ๓ ชุด แต่ละชุดไม่ซ้ำกัน ประกอบด้วย

- คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ คน

มีหน้าที่ในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้าง โครงการที่ได้รับอนุมัติ การประกาศลงทะเบียนผู้ประสงค์ทำงานในหมู่บ้าน/ชุมชน ลงนามในสัญญาการจัดซื้อจัดจ้าง

- คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จำนวน ๓ คน

มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ หรือตรวจรับงานจ้างตามโครงการ รายงานผลการตรวจรับพัสดุให้คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนทราบ

- คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี จำนวน ๓ คน

มีหน้าที่ในการเปิดบัญชีธนาคาร ตามโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน เบิกจ่ายเงินจากบัญชีเพื่อจ่ายให้ผู้รับจ้าง และลงทะเบียนบัญชีทรัพย์สินของหมู่บ้าน/ชุมชน

๓. ให้ความเห็นชอบผลการดำเนินโครงการ หลังดำเนินการแล้วเสร็จ และอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินจากบัญชีโครงการ

**คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)/คณะกรรมการชุมชน**

๑. เรียกประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน

๒. จัดทำรายละเอียดโครงการตามมติที่ประชุมประชาคม พิจารณาคัดเลือก

๓. ช่วยเหลือคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

๔. รายงานผลการดำเนินโครงการให้อำเภอ/เขตทราบทุกระยะ

๕. รายงานผลการประเมินโครงการให้อำเภอ/เขตทราบหลังเสร็จสิ้นโครงการ

### ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยมยั่งยืน” ในการอำนวยความสะดวกให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชนในการดำเนินโครงการ เช่น การจัดทำแบบแปลน การประมาณราคา การเบิกจ่ายเงิน เพื่อให้หมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินการด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้

### หน่วยตรวจสอบในพื้นที่

๑. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
๒. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ปปช.) ประจำจังหวัด
๓. ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๔. ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง
๕. คณะกรรมการที่จังหวัด อำเภอแต่งตั้ง
๖. คณะกรรมการที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้ง

## ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ

### โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. อำเภอ/เขตแจ้งทีมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ระดับตำบล ประสานคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน เรียกประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน ๓ ชุด และคัดเลือกโครงการ ตามมติที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน เสียข้งาม

- กรณีพื้นที่ในเขตเทศบาลใด ที่มีทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการชุมชนให้ใช้กลไกของคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ขับเคลื่อนและดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน”

๒. คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)/ชุมชน เรียกประชุมประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้เข้าประชุมประกอบด้วย ตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ครัวเรือนละ ๑ คน จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริง เพื่อคัดเลือก คณะกรรมการดำเนินงาน และคัดเลือกโครงการ

๒.๑ คณะกรรมการ จำนวน ๓ ชุด แต่ละชุดไม่ซ้ำกัน ประกอบด้วย คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ คน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จำนวน ๓ คน และคณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน และจัดทำบัญชี จำนวน ๓ คน

๒.๒ คัดเลือกโครงการจากสภาพปัญหาที่ประชาชนเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน การคัดเลือกให้ใช้มติที่ประชุมเสียข้งามภายหลังประชุมเสร็จสิ้น ให้คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ประกาศผลการประชุมประชาคมให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ทราบโดยทั่วกัน

- กรณีประชุมครั้งแรก มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ให้ยกเลิกการประชุม และให้คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)/คณะกรรมการชุมชน เรียกประชุมครั้งที่ ๒ ภายใน ๗ วัน นับจากประชุมครั้งแรก

- การประชุมประชาคมของหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ประสงค์จะรวมงบประมาณกับหมู่บ้าน/ชุมชน อื่นในตำบลเดียวกันหรือเทศบาลเดียวกัน ต้องมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่จริงในหมู่บ้าน/ชุมชน แต่หากการประชุมมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึงจำนวนดังกล่าว ให้ถือว่ามติที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านไม่ประสงค์จะรวมงบประมาณกับหมู่บ้าน/ชุมชนอื่น และให้หมู่บ้าน/ชุมชน ประชุมประชาคมครั้งที่ ๒ ภายใน ๗ วัน เพื่อเสนอโครงการและเลือกคณะกรรมการดำเนินโครงการเฉพาะในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเองต่อไป

๓. คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน จัดทำรายละเอียดโครงการพร้อมเอกสารการประชุมรายงานให้นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตทราบ

- กรณีเทศบาลที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่มากกว่าหนึ่งอำเภอ และใช้กลไกของคณะกรรมการชุมชนขับเคลื่อนและดำเนินโครงการ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ให้คณะกรรมการชุมชนทั้งหมดในเขตเทศบาลนั้น จัดทำรายละเอียดโครงการและเอกสารการประชุมรายงานให้นายอำเภอ และคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.) ซึ่งจำนวนชุมชนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอนั้น เป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงการทั้งหมด

- สำหรับชุมชนในเขตเมืองพัทยา ให้จัดทำรายละเอียดโครงการและเอกสารการประชุมให้นายอำเภอและให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.) ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองพัทยาเป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงการ

๔. คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชีดำเนินการเปิดบัญชีธนาคาร โดยใช้ชื่อบัญชี “คพฐ. บ้าน/ชุมชน..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง..... เทศบาล..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด.....” กับธนาคารของรัฐในพื้นที่ (ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย)

๕. คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.)/คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้งและหน่วยทหารในพื้นที่ ทำหน้าที่กลั่นกรองและอนุมัติโครงการและค่าใช้จ่าย และจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายส่งที่ทำการปกครองจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครรวบรวมเพื่อนำเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกรุงเทพมหานคร พิจารณาให้ความเห็นชอบ

กรณีโครงการไม่ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.)/คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้งให้อำเภอ/เขต ส่งโครงการคืนให้คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนกลับไปทบทวนและเสนอเข้าพิจารณาใหม่ ภายใน ๓ วัน

๖. ผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดกรุงเทพมหานคร พิจารณาเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายโครงการที่คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (กบอ.)/คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้งอนุมัติ และส่งให้กองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๗. กระทรวงมหาดไทย (สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย) จัดสรรงบประมาณ ให้กรมการปกครองและกรุงเทพมหานคร

๘. จังหวัดโดยที่ทำการปกครองจังหวัด โอนเงินเข้าบัญชีหมู่บ้าน/ชุมชนตามวงเงินที่ได้รับความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายจากกองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ และแจ้งอำเภอรอบสำหรับกรุงเทพมหานคร โอนเงินเข้าบัญชีชุมชนและแจ้งสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครทราบ

๙. อำเภอ/เขต แจ้งคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน และให้คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนแจ้งคณะกรรมการที่หมู่บ้าน/ชุมชน คัดเลือก จำนวน ๓ ชุด ดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ

๑๐. กรณีหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการเอง และมีความประสงค์เบิกเงิน (เฉพาะค่าวัสดุ) เพื่อดำเนินการตามโครงการก่อน ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อที่ประชุมประชาคมในครั้งแรกพร้อมกับการเสนอโครงการและการคัดเลือกคณะกรรมการแล้วแจ้งอำเภอ/เขตทราบ เพื่อประสานธนาคารเบิกจ่ายเงิน

๑๑. กรณีดำเนินโครงการก่อนเบิกจ่าย เมื่อได้ดำเนินโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ดำเนินการตรวจรับพัสดุ/งานจ้าง รายงานคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ทราบและเรียกประชุมประชาคม เพื่อให้ความเห็นชอบผลการดำเนินโครงการและอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน

๑๒. คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ประกาศผลการประชุมประชาคม เห็นชอบผลการดำเนินโครงการและอนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง รายงานนายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตทราบ

๑๓. คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน/ถอนเงิน จากบัญชีธนาคารแล้วจ่ายให้แก่ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง หรือแรงงาน พร้อมหักภาษี ณ ที่จ่ายจากผู้รับจ้างในอัตราร้อยละ ๑ ของวงเงินงบประมาณที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างเพื่อนำส่งสรรพากรพื้นที่ พร้อมทั้งเบิกเงินเหลือจ่ายในบัญชี รวมทั้งดอกเบี้ยหรือค่าปรับ (ถ้ามี) พร้อมปิดบัญชี แล้วส่งคืนเงินทั้งหมด (เงินเหลือจ่าย และหรือดอกเบี้ย และหรือค่าปรับ) ให้ที่ทำการปกครองอำเภอ/สำนักงานเขตเพื่อรวบรวมส่งที่ทำการปกครองจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

๑๔. ธนาคารรายงานผลการเบิกจ่ายเงินให้นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตทราบ

๑๕. คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน รายงานผลการประเมินโครงการให้นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขตทราบ

๑๖. ที่ทำการปกครองจังหวัด/กรุงเทพมหานคร รวบรวมเงินเหลือจ่ายของโครงการแจ้งกรมการปกครองส่งคืนสำนักงบประมาณ ส่วนกรณีดอกเบี้ยและค่าปรับ (ถ้ามี) ให้นำส่งคืนเป็นรายได้ของแผ่นดิน

๑๗. ที่ทำการปกครองจังหวัด/กรุงเทพมหานคร สรุปรายยอดเงินเหลือจ่าย ดอกเบี้ยและค่าปรับ ให้กรมการปกครอง (ส่วนกลาง) ทราบ เพื่อสรุปรายยอดงบประมาณส่งคืนทั้งหมดให้สำนักงบประมาณทราบต่อไป

๑๘. ให้ที่ทำการปกครองจังหวัด/กรุงเทพมหานคร และอำเภอ/เขต รายงานผลการดำเนินงาน และการเบิกจ่ายเงินผ่านระบบ e - form และกรมการปกครองประเมินผลการดำเนินงานรายงานให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑๙. **การเปลี่ยนแปลงโครงการ** กรณีหมู่บ้าน/ชุมชน แจ้งความประสงค์เปลี่ยนแปลงโครงการ อันเนื่องมาจากเหตุภัยพิบัติภายหลังจากที่กองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณไปแล้ว ให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ(กบอ.) / คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่กรุงเทพมหานครแต่งตั้งส่งเรื่องให้จังหวัดเพื่อขอทำความตกลงปรับ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณกับกองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เมื่อกองจัดทำงบประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว หมู่บ้าน/ชุมชนจึงจะสามารถดำเนินการตามโครงการได้ ทั้งนี้ จะต้องเสนอกองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ ๑ - ๑๘ หรือก่อนวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ และต้องดำเนิน โครงการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

## บทที่ ๔

### หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดทำโครงการ

#### ๑. หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณ

กระทรวงมหาดไทย จัดสรรงบประมาณเป็นงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ผ่านกรมการปกครอง และโอนเงินให้หมู่บ้าน/ชุมชนผ่านบัญชี โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ ตาม “โครงการไทยนิยม ยั่งยืน” ของหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนได้เปิดบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชนกับธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย หมู่บ้าน/ชุมชนละ ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท (สองแสนบาทถ้วน)

#### ๒. หลักเกณฑ์/เงื่อนไข/โครงการ/กิจกรรม

เป็นโครงการ/กิจกรรม ที่ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์ โดยหมู่บ้าน/ชุมชน สามารถเสนอโครงการได้หมู่บ้าน/ชุมชน ละไม่เกิน ๒ โครงการ โดยเน้นให้หมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการเองตามแนวทาง ดังนี้

##### ๒.๑ โครงการ/กิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้

###### ๑. ด้านเศรษฐกิจ

๑) โครงการขยายผล โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การขยายผลกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ปลูกป่าต้นน้ำ เป็นต้น

๒) โครงการส่งเสริมอาชีพ คุณภาพชีวิต การมีงานทำของประชาชน เช่น การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร การถนอมอาหาร การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น

###### ๒. ด้านสังคม

๑) โครงการส่งเสริมด้านสาธารณสุข การศึกษา การบำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้น

๒) โครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการขยะ การทำแนวกันไฟ การปลูกต้นไม้ทดแทน เป็นต้น

###### ๓. ด้านสาธารณประโยชน์อื่น ๆ

๑) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น ขุดสระน้ำ จัดทำฝาย เก็บกักน้ำ ซ่อมแซมถังเก็บน้ำกลางของหมู่บ้าน/ชุมชน ซ่อมแซมฝายเก็บน้ำ ขุดเจาะบ่อบาดาล ขุดลอกคลองลำห้วย ฯลฯ

๒) โครงการซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น รังระบายน้ำ ถนนที่ใช้ในการสัญจร สะพาน ทางเดิน ฯลฯ

๓) โครงการกำจัดผักตบชวา/วัชพืช และขยะสิ่งปฏิกูลเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ให้หมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินการเองและใช้แรงงานในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหลักโดยสามารถเช่าหรือจ้างเครื่องจักรกลในส่วนที่แรงงานไม่สามารถดำเนินการได้ โดยจะต้องไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของงบประมาณตามโครงการ ห้ามดำเนินการในลักษณะจ้างเหมา

๒.๒ โครงการ/กิจกรรม ต้องมีความพร้อมในเรื่องสถานที่ดำเนินการ โดยต้องได้รับการอนุญาตให้ใช้พื้นที่จากผู้มีอำนาจก่อนที่ กบอ./คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ที่ กทม. แต่งตั้ง จะพิจารณาอนุมัติ

๒.๓ เป็นโครงการที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๑) กรณีจ้างเหมาให้ก่อสร้างผู้ผูกพันและลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๒) กรณีที่หมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการเองให้ดำเนินการและเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๒.๔ เป็นโครงการที่ต่อยอดจากโครงการยกระดับศักยภาพหมู่บ้านเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ตามแนวทางประชารัฐ (คปช.) ปี ๒๕๕๙ , ปี ๒๕๖๐

๒.๕ เป็นโครงการที่ใช้แรงงานคนไทยในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน หากไม่เพียงพอให้ใช้แรงงานในตำบล/แขวง หรือในอำเภอ/เขต แต่ต้องอยู่ในจังหวัดเดียวกันกับหมู่บ้าน/ชุมชนห้ามจ้างแรงงานต่างด้าว โดยต้องจ้างแรงงาน ภายในวงเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของงบประมาณตามโครงการหมู่บ้าน/ชุมชน

๒.๖ ไม่ควรควบรวมโครงการ ยกเว้น โครงการที่จะขอควบรวมเป็นโครงการที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยจะต้องมีพื้นที่ดำเนินการติดต่อกัน เช่น สะพานข้ามคลองของหมู่บ้าน/ชุมชน ประปาหมู่บ้าน/ชุมชน ปักเสา พาดสายไฟฟ้าเพื่อใช้ในการสูบน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค เป็นต้น โดยให้ดำเนินการได้เพียง ๑ สัญญาจ้าง และต้องใช้งบประมาณของทุกหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ควบรวมในจำนวนที่เท่ากัน

โดยหมู่บ้าน/ชุมชนที่จะรวมงบประมาณจะต้องจัดประชุมประชาคมเพื่อขอความเห็นชอบ รวมงบประมาณและโครงการพร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๓ ชุด แต่ละชุดบุคคลไม่ซ้ำกัน ประกอบด้วย คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ คน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จำนวน ๓ คน และคณะกรรมการ เบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี จำนวน ๓ คน ก่อน (เปิดบัญชีโครงการของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนแยกกัน) แล้วให้ คณะกรรมการทั้ง ๓ ชุด ของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนพร้อมด้วยประธานกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนร่วมประชุม เพื่อเสนอโครงการ และพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมจำนวน ๓ ชุด ๆ ละ ๓ คน โดยให้มีสัดส่วน ของคณะกรรมการทุกชุดจากทุกหมู่บ้าน/ชุมชนที่รวมงบประมาณใกล้เคียงกัน

การคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินโครงการที่รวมงบประมาณตั้งแต่สองหมู่บ้าน/ชุมชนขึ้นไป ใน ตำบล/แขวง/เทศบาลเดียวกันให้คัดเลือกจากคณะกรรมการของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน เลือกรวมหมู่บ้าน/ชุมชนละ ๓ ชุด ชุดละ ๓ คน พร้อมประธานกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนรวมบ้าน/ชุมชนละ ๑๐ คน เพื่อคัดเลือกกันเองให้ เหลือ ๓ ชุด แต่ละชุดบุคคลไม่ซ้ำกันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ คน คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุ จำนวน ๓ คน และคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี จำนวน ๓ คน โดยให้ประธาน กรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ที่รวมงบประมาณทุกคนร่วมลงชื่อเสนอโครงการ

เมื่อดำเนินโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้วให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุที่ตั้งร่วมกันตรวจงานจ้าง แล้วแจ้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน นำเข้าประชุมประชาคมของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบผลการดำเนินโครงการและขออนุมัติเบิกจ่ายเงิน แล้วให้คณะกรรมการเบิกจ่ายเงิน และจัดทำบัญชีของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนเบิกจ่ายเงินแล้วนำมามอบให้กับคณะกรรมการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี ที่ตั้งร่วมกันเพื่อจ่ายค่าวัสดุหรือจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างต่อไป

ในกรณีที่ดำเนินโครงการและเห็นควรมีหลักประกันความชำรุดเสียหายของโครงการนั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คณะกรรมการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชีเป็นผู้เก็บรักษา

๒.๗ โครงการ/กิจกรรมที่ห้ามดำเนินการ

- ๑) ห้ามนำงบประมาณไปต่อยอดเงินกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือในลักษณะกองทุนหมุนเวียน
- ๒) ห้ามนำงบประมาณไปดำเนินโครงการ/กิจกรรม โดยวิธีหารเฉลี่ยหรือแบ่งเงิน สิ่งของให้กับประชาชนหรือครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน
- ๓) ห้ามแจกจ่ายเป็นเงินหรือสิ่งของให้กับประชาชน หรือครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน
- ๔) ห้ามนำไปใช้ในลักษณะให้ประชาชนกู้ยืม

- ๕) ห้ามดำเนินโครงการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน
- ๖) ไม่เป็นโครงการที่ซ้ำซ้อนแผนงานโครงการ/กิจกรรม ของส่วนราชการ/ หน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในพื้นที่หรือมีหน่วยงานรับผิดชอบอยู่แล้ว
- ๗) ห้ามมิให้ดำเนินการในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- ๘) ห้ามก่อสร้างศาสนสถาน ห้ามก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม สถานศึกษา/สถานที่ของทางราชการ **ยกเว้น** การดำเนินโครงการโดยใช้พื้นที่ภายในบริเวณศาสนสถาน สถานศึกษา/สถานที่ของทางราชการเป็นที่ตั้งโครงการที่เป็นสาธารณประโยชน์ และได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่จากผู้มีอำนาจในสถานะนั้น ๆ ก่อน
- ๙) ห้ามดำเนินโครงการในที่สาธารณประโยชน์ **ยกเว้น** ซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่มีอยู่แล้วในที่สาธารณประโยชน์ หรือโครงการที่เป็นการดูแลป้องกันที่สาธารณประโยชน์
- ๑๐) ห้ามจัดทำโครงการซื้อครุภัณฑ์ **เว้นแต่** เป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์จำเป็นเพื่อประกอบโครงการ และจะต้องจัดทำแผนการใช้งาน บำรุงรักษา และมีคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)/ชุมชน หรือคณะกรรมการกลุ่ม หรือคณะกรรมการบริหารโครงการรับผิดชอบที่ชัดเจนเพื่อประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) หรือมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)
- ๑๑) ห้ามจัดซื้อครุภัณฑ์ประเภทยานพาหนะ เครื่องจักรกลการเกษตร อุปกรณ์สื่อสาร (เช่น วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น) กล้องวงจรปิด แผงโซลาร์เซลล์ (พลังงานแสงอาทิตย์) วัสดุครุภัณฑ์ที่ผ่านการใช้แล้ว เครื่องออกกำลังกายที่ใช้พลังงานไฟฟ้า

## ตัวอย่างโครงการที่เป็นกิจกรรมสาธารณประโยชน์

๑. โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตร
๒. โครงการซ่อมแซมศาลากลางหมู่บ้าน/ชุมชน
๓. โครงการขุดลอกคลองส่งน้ำ/ลำห้วย
๔. โครงการปรับปรุงฝายน้ำล้น/ฝายชะลอการไหลของน้ำโดยใช้แรงงานชาวบ้าน
๕. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในหมู่บ้าน/ชุมชน
๖. โครงการขุดลอกและกำจัดวัชพืชในลำคลอง
๗. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังภายในหมู่บ้าน/ชุมชน
๘. โครงการขุดลอกสระน้ำสาธารณประโยชน์
๙. โครงการส่งเสริมอาชีพ
๑๐. โครงการซ่อมแซมทางเท้าภายในหมู่บ้าน/ชุมชน
๑๑. โครงการเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร
๑๒. โครงการซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน
๑๓. โครงการขยายเขตจ่ายน้ำประปาหมู่บ้าน/ชุมชน
๑๔. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว
๑๕. โครงการวางท่อระบายน้ำ
๑๖. โครงการบ่อกำจัดขยะในหมู่บ้าน/ชุมชน
๑๗. โครงการปลูกป่าชุมชน
๑๘. โครงการซ่อมแซมถนนลงหินคลุก
๑๙. โครงการจัดทำหลักเขตที่ดินสาธารณะ
๒๐. โครงการซ่อมแซมเขื่อนป้องกันตลิ่งพัง
๒๑. โครงการปรับปรุงป้ายจราจรภายในหมู่บ้าน/ชุมชน
๒๒. โครงการปรับปรุงระบบจ่ายน้ำประปาหมู่บ้าน/ชุมชน
๒๓. โครงการปรับปรุงสวนสุขภาพประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๒๔. โครงการปรับปรุงซ่อมแซม อ่างเก็บน้ำเพื่อผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน/ชุมชน
๒๕. โครงการป้องกันการบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์
๒๖. โครงการปรับปรุงศูนย์รักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน/ชุมชน
๒๗. โครงการปรับปรุงห้องน้ำสาธารณะประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๒๘. โครงการขุดลอกคลองไส้ไก่

๒๙. โครงการขยายผลศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๓๐. โครงการวางท่อน้ำดิบจากแม่น้ำไปสู่อ่างเก็บน้ำเพื่อผลิตน้ำประปาหมู่บ้าน/ชุมชน
๓๑. โครงการพัฒนาปรับปรุง ซ่อมแซมหรือจัดหาหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๓๒. โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ภายในหมู่บ้าน/ชุมชน
๓๓. โครงการส่งเสริมอาชีพผลิตสมุนไพรพื้นบ้าน
๓๔. โครงการปรับปรุงอาคารตลาดสดประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๓๕. โครงการซ่อมแซมลานตากพืชผลการเกษตรประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๓๖. โครงการซ่อมแซมลานกีฬาประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๓๗. โครงการเป่าล้างบ่อบาดาล
๓๘. โครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
๓๙. โครงการส่งเสริมกิจกรรมของเด็กและเยาวชน เช่น การฝึกอาชีพ ดนตรี กีฬา หรือกิจกรรมอื่นๆ
๔๐. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้าน/ชุมชน
๔๑. โครงการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมประจำหมู่บ้าน/ชุมชน

### ตัวอย่างโครงการที่ห้ามดำเนินการ

๑. โครงการปั้มน้ำมันหยอดเหรียญ
๒. โครงการตู้น้ำหยอดเหรียญ
๓. โครงการประหยัดพลังงานโดยแผงโซลาร์เซลล์
๔. โครงการจัดซื้อรถไถยนต์
๕. โครงการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต
๖. โครงการติดตั้งกล้องวงจรปิด
๗. โครงการขยายเขตไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
๘. โครงการขยายเขตประปาของการประปาส่วนภูมิภาค
๙. โครงการก่อสร้างเมรุเผาศพ
๑๐. โครงการต่อเติมศาลาการเปรียญวัด โบสถ์ มัสยิด โรงเรียน สถานพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล  
หอประชุม

